

**El Diàleg i la Participació dels Treballadors en el
Marc d'una Empresa Moderna**

Codi: 42135
Crèdits: 10

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
4313301 Drets Sociolaborals	OB	0	1

Professor/a de contacte

Nom: Albert Pastor Martínez

Correu electrònic: Albert.Pastor@uab.cat

Equip docent

Xavier Sola Monells

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)

Prerequisits

No s'exigeixen prerequisits específics per al desenvolupament d'aquesta assignatura.

Objectius

L'assignatura pretén oferir als alumnes una aproximació completa i detallada de les diferents institucions que integren la dimensió col·lectiva de les relacions laborals. Així, es realitzarà una aproximació dogmàtica i pràctica, en la qual a través de la combinació de classes magistrals i pràctiques s'analitzaran tant els subjectes que interaccionen en l'empresa (òrgans de representació unitària i sindical) com els diferents instruments que l'ordenament jurídic articula a tal fi (drets d'informació i consulta, negociació col·lectiva, vaga...).

La combinació d'una docència de caracter teòric amb la realització d'activitats pràctiques i l'anàlisi d'exemples reals han de permetre que l'alumne tingui una comprensió completa del seu contingut i que pugui desenvolupar una visió crítica i propositiva.

La selecció de les matèries a estudiar s'ha realitzat tenint especialment en consideració aquells aspectes que per la seva recent modificació normativa requereixen d'una actualització per part dels estudiants, així com aquelles altres que han estat objecte d'escassa atenció als programes de grau i que normalment mostren una certa complexitat, la qual cosa les fa més adequades per ser abordades en el màster.

Competències

- Aplicar els sistemes, els mitjans i les tecnologies d'obtenció i difusió de la informació en l'àmbit professional o investigador.
- Aplicar tècniques jurídiques per adoptar decisions en matèria de gestió de personal.
- Identificar i aplicar la jurisprudència i la doctrina constitucional en el marc dels drets laborals bàsics i, especialment, en el tractament de la diversitat en l'empresa.
- Innovar en la cerca de nous espais i àmbits en el camp laboral
- Interpretar i aplicar la normativa reguladora de l'estructura orgànica i funcional dels òrgans de representació unitària i sindical dels treballadors, i dels models de negociació col·lectiva.

- Que els estudiants tinguin les habilitats d'aprenentatge que els permetin continuar estudiant, en gran manera, amb treball autònom a autodirigit
- Reconèixer el conflicte col·lectiu jurídic i el conflicte col·lectiu d'interessos en l'empresa, identificar els sistemes legals laborals extrajudicials per a la seva solució, i interpretar jurídicament els acords i laudes arbitrals que en resulten.
- Tenir coneixements que aportin la base o l'oportunitat de ser originals en el desenvolupament o l'aplicació d'idees, sovint en un context de recerca

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar els mecanismes d'informació, consulta i negociació per assolir la reestructuració no traumàtica i pactada dels recursos humans.
2. Aplicar els sistemes, mitjans i tecnologies d'obtenció i difusió de la informació per a la seva aplicació en l'àmbit professional o investigador.
3. Comparar les aportacions jurisprudencials del Tribunal Constitucional i el Tribunal Suprem.
4. Conèixer la intervenció en els sistemes extrajudicials de solució de conflictes col·lectius.
5. Conèixer la naturalesa i eficàcia jurídiques dels acords d'empresa i dels laudes arbitrals, en matèria de reorganització productiva.
6. Conèixer les aportacions de les sales del Social dels tribunals superiors de justícia de les comunitats autònomes.
7. Conèixer les tècniques de participació en la reestructuració empresarial.
8. Elaborar/interpretar la informació preparatòria de les consultes amb els representants dels treballadors prèvies a la modificació col·lectiva de condicions de treball.
9. Identificar les mesures que configuren la nova negociació col·lectiva.
10. Innovar en la cerca de nous espais i àmbits en el camp laboral
11. Que els estudiants tinguin les habilitats d'aprenentatge que els permetin continuar estudiant, en gran manera, amb treball autònom a autodirigit
12. Resoldre les qüestions pràctiques corresponents a la representació dels treballadors en l'empresa descentralitzada.
13. Tenir coneixements que aportin la base o l'oportunitat de ser originals en el desenvolupament o l'aplicació d'idees, sovint en un context de recerca

Continguts

Els principals continguts que van a ser abordats en l'assignatura es refereixen a:

I. La representació dels treballadors en l'empresa

La configuració orgànica de la representació unitària. Tipologies i incidència dels canvis en l'organització empresarial.

La dimensió funcional de la representació dels treballadors. Competències i garanties i mitjans instrumentals.

La representació sindical. Aspectes orgànics i funcionals.

Negociació col·lectiva i òrgans de representació

La tutela dels drets de participació i representació. Aspectes judicials i administratius.

II. La negociació col·lectiva

La negociació col·lectiva com a font del Dret. Aspectes generals i especial referència a la dinàmica del conveni col·lectiu.

Legitimació per negociar

L'estructura de la negociació col·lectiva.

Acords d'empresa i negociació extraestatutària

Negociació col·lectiva europea.

Impugnació i control de legalitat del conveni col·lectiu.

III. Vaga

Titularitat, modalitats i límits

Els serveis mínims i de seguretat i manteniment. Problemàtica i actualitat.
Procediment i exercici del dret de vaga
Procediments extrajudicials de solució de conflictes col·lectius

Metodologia

METODOLOGIA

El procés d'aprenentatge de l'alumnat en aquest mòdul s'estructura a partir dels tres tipus d'activitats formatives que s'especifiquen a continuació:

1) Activitats dirigides

Són aquelles que es desenvolupen a l'aula, en els horaris previstos per al mòdul i sota la direcció del/la professor/a responsable. Es preveuen tres tipus d'activitats dirigides: a) les classes magistrals, en les quals el/la professor/a exposarà i desenvoluparà diferents aspectes del temari; b) les conferències, en les quals especialistes de l'àmbit acadèmic o professional analitzaran temes d'actualitat especialment rellevants; i c) les activitats pràctiques, consistents en la resolució de casos pràctics o qüestionaris i la seva presentació oral o per escrit, a partir del treball realitzat per l'alumnat amb caràcter previ a la sessió presencial. A través d'aquest últim tipus d'activitats dirigides es duran a terme entre quatre i sis activitats d'avaluació continuada, amb el valor que posteriorment s'especificarà a l'apartat corresponent.

2) Activitats supervisades

Són les que es desenvolupen fora de l'aula, a partir de les indicacions ofertes pel professorat, i que queden sotmeses a algun procés de supervisió o seguiment per part d'aquell.

En el marc d'aquest mòdul les tasques més habituals seran la cerca i anàlisi de documentació jurídica (jurisprudència, normativa, resolucions administratives, convenis col·lectius...), la cerca i lectura de bibliografia, la resolució de casos pràctics i l'elaboració de documents jurídics; tot això vinculat amb les activitats pràctiques, a través de les quals se supervisarà el treball realitzat per l'alumnat.

3) Activitats autònomes

Són totes aquelles en les quals l'alumnat organitza el seu temps i esforç de forma autònoma, individualment o en grup, com per exemple la cerca i lectura de bibliografia, l'elaboració d'esquemes i resums o l'estudi. En el marc d'aquest mòdul les activitats autònomes, que es vinculen essencialment a la preparació i superació de l'examen final, constitueixen un apartat important en el desenvolupament de l'aprenentatge, màxim en el grau de màster, en el qual la maduresa de l'estudiant permet una major solvència i aprofitament de les activitats autònomes.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Actividades prácticas	20	0,8	1, 2, 3, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12
Clases magistrales	36	1,44	2, 4, 5, 6, 7, 10, 11, 13
Conferencias	4	0,16	3, 4, 9, 12, 13
Tipus: Supervisades			
Búsqueda y análisis de documentación jurídica (jurisprudencia, normativa, resoluciones administrativas, convenios colectivos)	10	0,4	1, 2, 7, 9, 12

Búsqueda y lectura de bibliografía	10	0,4	3, 6, 8, 10, 13
Resolución de casos prácticos y elaboración de documentos jurídicos	17,5	0,7	1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 10, 12
Tipus: Autònomes			
Búsqueda y lectura de bibliografía	40	1,6	3, 5, 6, 7, 13
Elaboración de esquemas y resúmenes	20	0,8	3, 4, 5, 6, 8, 11
Estudio	90	3,6	4, 5, 6, 7, 11, 12, 13

Avaluació

L'avaluació es fonamentarà en activitats d'avaluació continuada, en l'assistència i en una prova o examen final.

En el que concerneix a les activitats d'avaluació continuada, aquestes seran de format breu i es desenvoluparan en el marc de les activitats pràctiques. Consistiran en la resolució de casos pràctics i/o qüestionaris i la seva posterior presentació oral o per escrit. Es realitzaran un mínim de quatre i un màxim de sis activitats d'avaluació, que en el seu conjunt tindran un valor del 45 per 100 de la nota.

També és objecte de valoració l'assistència, tenint sempre en compte que serà necessària una assistència no inferior al 80 per 100 de les sessions de cada mòdul. Dins d'aquest marge es preveu una lleugera penalització en la nota final, que dependrà de les absències de l'estudiant. En aquest sentit, s'entén que el caràcter d'ensenyament de màster, el limitat nombre d'estudiants i la dinàmica docent contribueixen a aquesta importància de l'assistència el més completa possible a les sessions programades. L'assistència a classe tindrà un valor màxim del 15 per 100 de la nota.

L'examen final comportarà una qualificació del 40 per 100 de la nota

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Activitats d'avaluació continuada	45%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13
Assistència i participació	15%	0	0	1, 2, 11, 13
Examen final	40%	2,5	0,1	1, 3, 4, 5, 6, 7, 12, 13

Bibliografia

1. Bibliografia

Algunes obres que poden ser d'interès, sense perjudici d'aquelles altres que es puguin recomanar en les sessions, són:

- CRUZ VILLALÓN, JESÚS, "Procedimientos de resolución de conflictos y negociación colectiva en la reforma de 2012", en *La regulación del Mercado Laboral. Un análisis de la Ley 3/2012 y de los aspectos laborales del Real Decreto-ley 20/2012*, AA.VV. (Dir. GARCÍA-PERROTE ESCARTÍN, I. y MERCADER UGUINA, J.R), Ed. Lex Nova, Valladolid 2012.

- CRUZ VILLALÓN, JESÚS: "Estructura y concurrencia entre convenios colectivos", Revista del Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales núm. 68/2007, Madrid. 2007.
- GARCÍA-PERROTE ESCARTÍN, IGNACIO; MERCADER UGUINA, JESÚS RAMÓN: *La reforma de la negociación colectiva. Real decreto-ley 7/2011, de 10 de junio*, Editorial Lex Nova, Valladolid, 2011.
- MERCADER UGUINA, JESÚS RAMÓN, "La empresa como nuevo centro de gravedad de la estructura de la negociación colectiva: la reforma de la Ley 3/2012", en *La regulación del Mercado Laboral. Un análisis de la Ley 3/2012 y de los aspectos laborales del Real Decreto-ley 20/2012*, AA.VV. (Dir. GARCÍA-PERROTE ESCARTÍN, I. y MERCADER UGUINA, J.R), Ed. Lex Nova, Valladolid 2012.
- PÉREZ DE LOS COBOS Y ORIHUEL, FRANCISCO: «La reforma de la negociación colectiva en España», Aranzadi Social núm. 11/2012 (Estudio), Ed. Aranzadi, Pamplona, 2012
- RODRÍGUEZ-SAÑUDO, FRANCISCO, "Reformas en el régimen jurídico de la negociación colectiva", Revista del Ministerio de Empleo y Seguridad Social, nº100, 2012
- SEMPERE NAVARRO, ANTONIO VICENTE: «Reforma de la negociación colectiva en el Real Decreto-Ley 3/2012», Aranzadi Social núm. 1/2012
- VALDÉS DAL-RÉ, FERNANDO (dir.): *Manual jurídico de negociación colectiva*, Editorial La Ley, Madrid, 2010.
- VALDÉS DAL-RÉ, FERNANDO: «Negociación colectiva y sistemas de relaciones laborales: modelos teóricos y objetos y métodos de investigación», Relaciones Laborales, núm. 21, 2000

2. Recopilacions normatives

- Legislació laboral i de Seguretat Social, Aranzadi (última edició).

3. Enllaços web

Les principals pàgines web que es poden utilitzar en el marc de esta signatura corresponen a la base de dades "Westlaw", "Tirant on line" i "La Ley", que són de consulta gratuïta per als estudiants d'aquesta Universitat sempre que s'accedeixi des de l'aplicatiu "Trobador" al que podeu accedir a través de la pàgina web Servei de Biblioteques de la UAB (apartat "Bases de dades", situat en la pestanya "Recursos").

Altres enllaços de interès:

<http://www.empleo.gob.es> Ministeri de Treball i Immigració.

<http://treballiaferssocials.gencat.cat/ca/inici/index.html>. Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

www.ilo.org. Organització internacional del treball.